

HET ENCOD BULLETIN OVER DRUGBELEID IN EUROPA

NR. 24. DECEMBER 2006

EEN STAP VOORUIT

De weg naar verstandig drugsbeleid is niet geasfalteerd. Het is meer een modderpad over bergen, door woestijnen en moerassen. Geen enkel persoon of initiatief ter wereld kan claimen dat hij of zij de sleutel heeft tot de poorten van een verruimd politiek bewustzijn. We zullen bondgenoten moeten maken, onder elkaar en met al diegenen die de samenleving willen moderniseren, om aldus de echte problemen van deze wereld aan te pakken op een transparante, rechtvaardige, efficiënte en menselijke manier.

Dit was de conclusie van de conferentie "Op weg naar Wenen 2008" die plaats had in het Europees Parlement in Brussel op 6 & 7 November. De slotverklaring (te vinden op www.encod.org/viena.htm) kan worden gelezen als een oproep aan de autoriteiten van de EU om het principe van de Nul Komma Een Tolerantie in drugsbeleid te omarmen en deze boodschap voor te leggen aan de VN vergadering in Wenen in 2008. Deze oproep werd onderschreven door de meerderheid van de deelnemers aan het evenement, een diverse coalitie van mensen die dagelijks betrokken zijn bij het verschijnsel drugs, zij het als consumenten, coffeeshop eigenaars, legale, gezondheids en politieke experts, betrokken burgers, Leden van het Europees Parlement en vertegenwoordigers van locale, regionale en nationale overheden vanuit heel Europa en daarbuiten.

Doet de vergadering in Wenen in 2008 er überhaupt toe? Peter Cohen van de Universiteit van Amsterdam denkt van niet: "We hebben daar absoluut niets te zoeken. De Heilige Teksten zijn in steen gebeiteld, op een manier waardoor het gemakkelijker is de Bijbel te veranderen dan de VN-verdragen." Douglas Mc Vay van de organisatie Common Sense on Drug Policy uit de VS concludeert dan weer dat Wenen 2008 een halte is op de langere weg naar het einde van het drugsverbod. "Hopelijk zal iets er iets positiefs uit de VN-vergadering komen. Op zijn minst geeft het ons de mogelijkheid om de hervorming van het drugsbeleid te bepleiten, voor schadevermindering en voor legalisering".

Europarlementariër Giusto Catania (GUE/NGL), de rapporteur van het Europees Parlement inzake de EU-Drugsstrategie voor de periode 2005-2012, gaf net na de conferentie een persverklaring uit waarin hij stelde dat de directeur van het VN Agentschap over Drugs en Misdaad, Antonio Maria Costa, "er goed aan zou doen af te treden, aangezien het beleid dat zijn organisatie de afgelopen jaren heeft uitgevoerd de productie, verkoop en consumptie van drugs alleen maar heeft doen toenemen."

Twee weken later, ter gelegenheid van de publicatie van het nieuwe Jaarverslag van het Europees Waarnemingscentrum over Drugs en Drugverslaving (EMCDDA), verklaarde Catania dat "de nood aan wijziging van de VN verdragen voor de hand ligt. De gegevens van het EMCDDA zijn onbetwistbaar: criminalisering van de consumptie draagt niet bij tot de vermindering van de internationale drugshandel, die haar winsten voortdurend ziet toenemen. "

De afgelopen jaren hebben de Europese Commissie en de Lidstaten ervoor gekozen het rapport dat Catania's naam draagt en dat door het Europees Parlement in december 2004 werd goedgekeurd volledig te negeren. Deze houding is echter op de lange duur steeds minder vol te houden. Tijdens de Openbare Hoorzitting over drugsbeleid in het Europees Parlement op 21 april 2005 bestempelde het hoofd van de Anti-drugs Coördinatie-unit van de Europese Commissie, Carel Edwards, de roep om een ander drugsbeleid in de EU (die terug te vinden is in het Catania-rapport) nog als nutteloos. Volgens Edwards zou het onmogelijk zijn om het drugsbeleid van 25 lidstaten te wijzigen in de richting die het rapport aangeeft. Echter, nu de stemmen voor een daadwerkelijke koerswijziging toenemen, zowel in aantal als in kracht, zal het onmogelijk blijken om de consensus vast te houden over de weigering om de bestaande koers enigszins bij te stellen.

Het belang dat sommige EU Lidstaten stellen in de toekomstige dialoog met de burgers over drugsbeleid, die de Europese Commissie normaal gezien in 2007 zou moeten opstarten, bewijst dat deze gelegenheid kansen biedt om het debat in een bepaalde richting te duwen. In zijn speech op 17 november op een conferentie van EURAD (Europe Against Drugs) in het Nederlandse Volendam, sprak Raymond Yans, een toekomstig lid van de Internationale Raad voor Drugsbestrijding INCB en vertegenwoordiger van het Belgisch Ministerie van Buitenlandse Zaken, zijn angst uit dat "bij het selecteren van hen naar wie in deze dialoog zal worden geluisterd, de verleiding groot zal zijn een tolerante aanpak te kiezen. Het gevaar is dat de dialoog met de burgers aldus zal worden beperkt een groep met dezelfde mening (pro-legalisering)", zei Yans.

Helaas voor de Belgische regering heeft Finland, momenteel voorzitter van de EU, voorgesteld om alle organisaties die rond drugs werkzaam zijn, ook druggebruikers en een grote diversiteit aan meningen van burgers, in deze dialoog aan bod te laten komen. Waarschijnlijk zal in april volgend jaar de definitieve vorm bekend worden waarin deze dialoog zal plaatsvinden. Ondertussen heeft ENCOD aan de Europese Commissie gevraagd duidelijkheid te verschaffen over de rol die vertegenwoordigers van Lidstaten blijken te hebben in de voorbereiding van de dialoog met de burgers, en in het bijzonder de selectie van gesprekspartners. In een transparante dialoog moet de beslissing over wie beschouwd dient te worden als een legitieme gesprekspartner niet unilateraal door één van de actoren worden genomen.

Met het verstrijken van de tijd zal het voor steeds meer mensen duidelijker worden dat het schenden van democratische principes als het afleggen van verantwoording en transparant bestuur noodzakelijk is om het universele drugsverbod in stand te houden. Men kan echter niet iedereen altijd voor de gek houden. Op weg naar een verstandig drugsbeleid is geen terugkeer mogelijk. Als politici de nodige stappen niet willen nemen, zullen de burgers het voor hen doen.

Door: Joep Oomen www.encoded.org

